

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Evangelietexten: Luk 24:49–53.

[Jesus sade:] 49 Jag ska sända över er vad min Far har lovat. Men ni ska stanna här i staden tills ni har blivit rustade med kraft från höjden."

50 Sedan förde han dem ut till Betania, och han lyfte sina händer och välsignade dem.

51 Och medan han välsignade dem, lämnade han dem och lyftes upp till himlen. 52 De tillbad honom och vände tillbaka till Jerusalem i stor glädje. 53 Och de var ständigt i templet och prisade Gud.

Käre Jesus, lär oss tillbe din storhet som Kung och inse vilken nåd det är att du välsignar oss.

Kristi himmelfärds dag har för många bara blivit en extra ledig dag, för många en dag för trädgårdsarbete och kanske en dag då man förbereder båten för sommarsäsongen. Ett tag firades dagen på lördagen före bönsöndagen, men det ändrades igen på 1990-talet. Varför firar vi KHD?

Dagens tema är *Kungen i hans härlighet*. Konfirmanderna har lärt sig om Kristi förnedring och upphöjelse. Den här dagen är en höjdpunkt av Kristi upphöjelse. Han återtar sin fulla härlighet som han lämnade när han föddes till jorden som ett litet barn. I trosbekännelsen läser vi: *Uppför till himlarna, sitter på Guds, den allsmäktige Faderns, högra sida*. Efter det här återstår bara ett trappsteg i upphöjelsen: *Och därifrån skall komma till att döma levande och döda*. I kyrkoåret kommer snart pingsten som Andens och kyrkans högtid, och sedan har vi kyrkans halvår fram till domsöndagen, slutpunkt för denna tid av växande, skörd och beredelse för domen.

På Faderns högra sida

Vi firar alltså Jesus Kristus som kung i dag. Men varför säger vi att han sitter på Faderns högra sida? Låt oss se lite på det begreppet innan vi studerar texten närmare. Vi kan ta ett exempel från GT, en förebild till Jesus.

Josef, Jakobs näst yngsta son, var älsklingsson och blev bortskämd av sin far. Därför började hans bröder hata honom och gjorde något väldigt illa: de sålde honom till slav till Egypten. Där gjorde han en trogen och hederlig insats som tjänare åt hovmannen Potifar. Hans hustru greps av begär till den sköne ynglingen och försökte fresta honom till synd. Men Josef stod emot frestelsen. Därför blev hustrun arg och ljög att Josef hade försökt förföra henne. Det ledde till att han kastades i fängelse, där han tvingades vara i 13 år.

Det var en svår skola för honom. Men också i fängelset var Gud med Josef och lät honom få förtroende bland de andra fångarna. Han måste ha frågat sig om det här var meningen med hans liv. Men Gud hade planer för honom. Josef fick möjlighet att uttyda faraos drömmar och ge honom visa råd hur landet skulle överleva en sjuårig hungersnöd. Och då hände det märkliga: Josef blir upphöjd till faraos närmasste man. Han blir *faraos högra hand*. Han satt inte bokstavligt på en lite lägre tron till höger om farao, men i bildligt tal satt han på faraos högra sida. Han utövade faraos makt i hans ställe. Farao sa (1 Mos 41:40):

Du ska styra över mitt hus, och allt mitt folk ska rätta sig efter dina befallningar. Bara när det gäller tronen ska jag vara högre än du.

Jesus återtog på Kristi himmelfärds dag sin rättmätiga plats som den som utövar den Allsmäktige Faderns makt. Därför kan han hänvisa till sin allmakt när han ger sina lärjungar befallningen att göra alla folk till lärjungar.

Jesus har nu utfört allt han kom för att göra. I sitt avskedstal säger han att han går till honom som har sänt honom, men att han ska sända Hjälparen. Och han ska överbevisa världen om synd och rättfärdighet och dom. *Om rättfärdighet: jag går till Fadern och ni ser mig inte längre* (Joh 16:10). Kristi himmelfärds dag är en jubeldag: vi påminns genom Ordet, som Anden har sett till att vi har fått, att Jesus har skaffat oss en evigt gällande rättfärdighet, och den kan ingen djävul ta ifrån oss. För han har inte tillgång till himlen där Jesus nu är. Han är dömd. Det är sammanfattningen av välsignelsen vi får på Kristi himmelfärds dag, och den har sin garanti i Jesu makt.

Låt oss nu som andra ämne för ett ögonblick studera geografi. Vi återvänder till vår text.

Jerusalem och Galileen

Första versen innehåller en befallning som kan verka förbryllande. Jesus lovar sända dem Anden, men han säger:

Men ni ska stanna här i staden tills ni har blivit rustade med kraft från höjden.

Det var 40 dagar mellan påsk och pingst. Vad hände egentligen den här tiden, och var fanns lärjungarna? Vägen mellan Jerusalem och Galileen räckte tre dagar att gå. Men vi vet att lärjungarna tillbringade en del av de 40 dagarna i Galileen. När var de i Galileen och när var de i Jerusalem?

Vi vet av Johannes berättelse, i kap 21, att lärjungarna hade återvänt till Galileen. Det som sker där utspelar sig vid Tiberias sjö, som också kallas Gennesaret. Det verkar som om Petrus skulle ha gett upp och blivit tveksam om framtiden. Han säger till sina vänner: Jag går ut och fiskar. Och de andra följer med. Och då, efter en natt när de inte fått något, återupplever han den händelse som ägde rum vid samma sjö några år tidigare, när han kallades av Jesus (Luk 5). Där får han tre gånger förnyad upprättelse och ny kallelse.

Av Johannes får vi inte veta något om exakt när det skedde. Det måste ha varit mot slutet av de 40 dagarna, åtminstone mer än en vecka efter påsk, efter den söndagen när Jesus visade sig för Tomas.

Hos Matteus läser vi om när Jesus ger sina lärjungar missionsbefallningen. Där står det (28:16):

De elva lärjungarna gick till Galileen, till det berg dit Jesus hade befallt dem att gå.

På påskmorgonen hade änglarna hälsat till lärjungarna via kvinnorna, och sedan hade också Jesus själv mött dem och sagt (28:7,10):

Se, han går före er till Galileen. Där ska ni få se honom.

Var inte rädda! Gå och säg till mina bröder att de ska gå till Galileen. Där ska de få se mig.

Men redan samma kväll hade Jesus mött dem i den övre salen. Och en vecka senare samlades de igen där. Eller var det i samma rum? Det verkar så av orden "var samlade igen där inne" (Joh 20:26). Giertz översätter: "var lärjungarna åter samlade inomhus", och likadant i B2000: "var lärjungarna samlade igen". Grundtexten säger faktiskt bara att de var samlade inomhus, de stängde åter in sig. Var det möjligen så som Karsten Bürgener skriver i sin bok "Jesu Kristi uppståndelse från de döda" att lärjungarna på Jesu befallning hade dragit upp till Galileen genast efter påsken, och att de en vecka efter påsken samlades i ett hus där de låste om sig av rädsla att bli upptäckta? Vi får lämna det öppet.

Kanske måste Jesus visa sig redan på påskdagens kväll för att lärjungarna inte trodde att han hade uppstått. Han förebrådde ju dem deras otro. Det skedde, som Bürgener skriver, ett omvänt mirakel: trots allt som Jesus hade sagt i förväg, och trots att han hade visat sig som uppstånden för kvinnorna, så trodde de inte. Det var mycket märkligt. Och att det var så kan vi se som ett bevis för att ingen kan tro utan den Helige Ande. När Jesus visade sig andades han på dem och sa: "Ta emot den helige Ande!" Först på pingsten kom Anden i full kraft, men han var verksam redan tidigare, och också i GT. Här ger Jesus dem Anden så att de tror på honom.

Vi har ännu ett ställe till att begrunda, när det gäller de 40 dagarna. Paulus skriver i 1 Kor 15:6:

Därefter visade han sig för mer än femhundra bröder på samma gång. De flesta av dem lever än, även om några har insomnat.

När skedde den här uppenbarelsen? Det står inget om det i evangelierna. Mer än femhundra på en gång, det var en väldig folksamling. Och troligen fanns där också hundratals kvinnor med. Det kan inte ha varit i Jerusalem, det skulle ha varit för farligt. Och det var i Jerusalem han hade samlat de stora folkskarnorna. Vi ska komma ihåg att lärjungarna var livrädda för att råka ut för judarna, så de låste om sig på påskdagen. Därför måste det här ha skett i Galileen. Kanske var det just på det berg dit Jesus hade befallt dem att gå. Då kan det vara

så att händelsen när Jesus gav missionsbefallningen var samma tillfälle när de femhundra fick se honom.

Men skriver inte Matteus att det var de elva som gick till berget i Galileen? Där kan jag åter hänvisa till Bürgerens bok. Han beskriver några metoder som kan förklara sådant som vi tycker är motsägelsefullt. En av dem är "de ofullständiga personuppgifternas metod". Den betyder att evangeliernas författare lyfter fram det som är mest väsentligt, och förbigår med avsikt sådana detaljer som inte har någon betydelse just då. Det väsentliga i Matteus berättelse är att det var de elva som var med. Därför nämner han inget om hur många andra som var med. Det här är sådant som Gud inte har förmedlat exakt åt oss, så som vi gärna skulle ha det i dagens vittnesberättelser, och som vi därför får lämna som gissningar.

Lukas skriver i Apostlagärningarna (1:3) att Jesus gav många bevis på att han levde och lät lärjungarna se honom och tala med honom under 40 dagar. Största delen av de här samtalen har vi ingen information om. Det är alltså mycket som Jesus sa som Den helige Ande inte har ansett viktigt för oss att få reda på. Men vi vet att lärjungarna återvände till Jerusalem mot slutet av de 40 dagarna. Just på himmelfärdsdagen var de samlade till måltid och Jesus var med. Och medan han välsignade dem lyftes han upp och ett moln tog honom ur deras åsyn. Det här hände i Betania, i närheten av Olivberget. Efter det gick de till övre salen där de brukade vara. Troligen samma sal där de firade nattvarden innan Jesu lidande började. Det är mycket vi inte vet exakt, men det vet vi. Och nu är det annorlunda. Vi ska nu se på det tredje ämnet i dag:

Glädje över Jesu himmelfärd

De var fyllda av stor glädje. Nu vågade de också samlas öppet i templet. Vilken skillnad, nu är det inte längre tal om att stänga in sig.

När Jesus höll sitt avskedstal för lärjungarna före sitt lidande var de bedrövade och fyllda av oro. Jesus sa att han ska lämna dem för en tid och de kommer att sörja. Joh 16:20:

Jag säger er sanningen: Ni kommer att gråta och jämra er, men världen ska glädja sig. Ni

kommer att sörja, men er sorg ska vändas i glädje.

Jesus bad också att de skulle få en fullkomlig glädje. Nu fick de uppleva en försmak av himlens glädje när Jesus hade lämnat dem. Hur kunde de vara glada då?

Jo, Jesus hade välsignat dem. Han lämnade dem medan han lyfte sina händer och välsignade dem. Det var hans välsignelse de fick glädjas åt. Och den flödade ut från dem som en ständig lovprisning. Och de hade fått frimodighet. De behövde inte längre stänga in sig, utan de var ständigt i templet och prisade Gud. De var inte rädda, för Jesus var med.

På samma sätt får vi glädjas, fast Jesus inte är med oss fysiskt. Han har ju sagt att han är med oss alla dagar till tidens slut.

Det här ska också vara vår lovsång i dag: vi har en Herre och Kung som är med oss!

Vi har samma orsak att glädjas som Jesu lärjungar hade. Ja, ännu större: vi behöver inte vara rädda för att bli fängslade för att vi bekänner den Uppståndne Frälsaren. Vi har frihet att samlas till gudstjänst och prisa Gud. Och när vi samlas vet vi att Jesus är med, för han sa att redan när två eller tre är samlade i hans namn är han mitt ibland dem.

Jesus sa till sina lärjungar: Frid vare med er. Det får jag också säga till er, i hans namn, för han har tagit bort det som gett oss ofrid, våra synder. När han återvände till sin himmel hade han utträttat sitt verk: han har gett oss sin rättfärdighet och gått till Fadern. En dag ska han komma för att kalla oss som tror på honom till samma härlighet där han nu finns. Tänk vilken glädje vi får se fram emot! Och inte bara hoppas på, utan vi får dela den här glädjen med varandra redan nu.

Amen.

Bön: Tack, käre Jesus, för att du är med oss fast du farit till himlen! Hjälp oss att ta vara på ditt ord och dina sakrament, där du ger oss visshet om att du är med oss. Ge oss frimodighet att vara dina vittnen överallt och alltid när du låter oss möta människor som är fyllda av oro och som inte känner dig. Prisad vare du Herre! Amen.